

JORNAL LITHUANO
LIETUVIS BRAZILIJOJ

1 METAI

Leidžia
Spaudos b-vė „Šviesa“

S. PAULO, 1929 m. Liepos 14 d.

Red. St. Puišys

27 Nr.

Red. ir adm. būstinė: Rua Visconde de Parnahyba 330-E

Zemės sklypų bendrovė Villa Zelina skelbia visiems suinteresuotiems, kad žemės sklypų

VILLA ZELINA

PARDAVIMAS PRASIDĖS ŠIO MĖNESIO 21 DIEN.

Villos Zelinos sklypai yra pigūs, geri su elektros šviesa ir geroje vietoje.]

Visą stovį tų sklypų išnagrinėjo žinomi ir prityrę inžinieriai

Mėnesiniai mokėjimai ir rangpinigiai tik 75\$000

Susisiekimai patogūs, į ten eina bondė «Villa Prudente» N 32

Apžiūrėjimas tų sklypų galimas kiekvienoje dienoje.

Daugiau informacijų pas

FIRMIANO PINTO FILHO

Rua Libero Badaro 23-7 andar

AGENTAMS PRANEŠIMAS

Visi agentai, kurie buvo mano raštinėje ir kurie išreiškė norą parduoti tuos sklypus, privalo atvykti į mano raštinę šio mėn. 16, 17 ir 18 dien. gavimui instrukcijų.

Firmiano Pinto Filho.

30 JUDOŠIAUS GRAŠIŲ.

Nėra lietuvių, kuris nežinotų ar nebūtų girdėjęs nieko apie 30 Judosiaus grašių, kuriuos jaisi gavo nuo žydų už Kristaus išdavimą. Visi gerai žino, koks buvo Judos galas: sąžinei pradėjus grauzti, jis būvo nuncėses atgal tuos pinigūs ir numetė, o pats pasikorė.

Už tuos pinigūs žydų rabinai nupirko žemės sklypą, kur laidodavo žmogžudžius.

Ta baisi istorija žmonių gyvenime laiks nuo laiko pasikartoja.

Kiekvieną tautos išsigimelį — išdaviką, kuris svetimiems už pinigūs dirbą Judosiaus darbą, mes paprastai vadiname Juda.

Mūsų laikais, baisiai karo audrai praėjus, tokių Judosių daug atsirado. Jų, pastredo, ir čia esama — mūsų išėivijos tarpe.

Buvo visokių tipų, visokio plauko žmonių apgandinėtojų, bet šiomis dienomis „Garso“ redakcijoj atsirado žemiausios rūšies išsigimėlis, kuris už 30 grašių pardavė savo vardą ir sąžinę mūsų išėivij išnaudotojams Camargo Castro ir lenkui Medzianowskiui.

Galimas daiktas, kad ir p. Zauka už 30 grašių sąžinę pradės grauzti, gal ir ji ištikis toks pat Judosiaus likimas.

Išpėdamas išėivius nuo visokių išneudot jų, Konsulatas buvo pasiuntęs liepos 5 d. raštą, kad „Garsas“ paskelbtų savo laikrašty, bet mūsų Konsulato raštui nebeliko „Garse“ vietos. Tuo pačiu metu, mat jis už 30 Judosių grašių paliko vėta mūsų žmonių išnaudotojams paskelbti tokį raštą, kokio dar lietuvių kalba niekur ir niekas nebuvo atspaudinęs.

Maza dar to, p. Zauka savo ranka dar prie tų visuomenės atmetų bjauraus darbo pridėjo prierašą, kuris kaip ant delno parodo ir paties Zaukos judosiašką darbą.

Castro ir Miedzianowsky reagavo į Spaioglio iškeltus faktus del nežmoniškų mūsų žmonių apgandinėjimo, del netiesieginės vagystės.

Apie šitas vagystes žino ir S. Paulo viešoji ir slėptoji policija, todėl Spaiiglys galejo ir gali drąsiai šitas vagystes iškelti.

Nei vieno fakto C. Castro ir Medzianowskis negalėjo ir jokiam teisme negalėo panegti. Jie atnešė pilną savo pamazgų indą ir „Garso“ redakcijoj palejo.

„Garsas“ už 30 grašių tas pamazgas padėjo savo laikrašty. Matomai „Garso“ tokia ruktis, tokia skonis, žinoma daugiausia „Garsui“ rūpėjo 30 grašių gauti iš C. Castro ir Medzianowskio. Ir tuos grašius, aišku, gavo, nes nei C. Castro nei Medzianowskis nors ir bjauriai, bet nemoka rašyti lietuviškai. Čiu už 30 Judos grašių atėjo jiems pagalbion Zauka. Parasė.

Gerai. Parasėt, bet ar įtikinot bent vieną protaujantį žmogų, kad Spaiiglio iškeltų vagysčių C. Castro ir Miedzianowsky kontoroj nebuvo.

Neįrodėt, ir neįrodysite, o turėsite patys atsakyti teisme už savo niekšiškus darbus.

Tai del C. Castro ir Miedzianowsky nebe pirmas ir ne paskutinis kartas.

O ka-gi Zauka veiks, už 30 Judos grašių pardavęs svetimiems niekšams ir savo kaipo žmogaus vardą, ir lietuvių Susivienijimo garbę.

Gal ir Zauka 30 grašių gražins, gal ir už tuos pinigūs jo buka sąžinė prives jį prie obelies šakos, parodyt atelitis.

Mes laukiame, kad C. Castro ir Miedzianowsky patrauktų teisman Spaiiglj, kad įrodytų viešai, jog jie neišnaudoja ir neapvagia žmonių. Kol „Garsas“ su Zauka ir C. Castro su Miedzianowskiu to teisme neįrodys, jie visuomenės akyse bus vagys.

Zaukai Lietuvos saulė nešvietė ir nešvies, nes jis tą pačią Lietuvą bjauriausiai stengiasi įzeisti.

LIETUVIŲ MOKYKLA MOKOJE.

Liepos m. 7 d. Mookos rajone įvyko Tėvų susirinkimas Mokyklos steigimo reikalui. Dalyvavo jame virš 30 tėvų. Be to dalyvavo Konsulus D-ras P. Mačiulis ir Lietuvos Universiteto profesorius D-ras Žilinskas.

Apsvarsčius mokyklos reikalingumą vienbalsiai nutarta Mookos rajone įsteigti lietuvių mokyklą. Šiam nutarimui įvykdyti tapo išrinkta Tėvų Komiteto vabdyba iš 5 narių, į kurią iėjo Adoma Jaruševičius — pirmininku, Antanas Juodzevičius — išdininku, Antanas Serbenta — sekretorium ir Vincas Svobonas ir Izidorius Masionis — nariais.

Šiai Valdybai Tėvų susirinkimas pavedė tuč-tuojan surasti mokyklai butą išnuomoti ir aprūpinti mokyklą reikalingu inventorium ir bendrai kitomis teikmenėmis, be kurių mokyklos ūkis negali apseiti.

Pasibaigus susirinkimui toje pat salėje kai kurie tėvai ir šiaip dalyviai mokyklos reikalams paaukavo 107\$000 gryniais pinigais.

Aukavo šie asmenys.	
Bronius Jodelis	5\$000
Pranas Orlickas	10\$000
Antanas Juodzevičius	10\$000
Adomas Jaruševičius	10\$000
Bolius Bruzauskas	10\$000
Jonas Stankevičius	5\$000
Prof. Jurgis Žilinskas	30\$000
Jonas Valiukėnas	5\$000
Izidorius Masionis	5\$000
Viktorija Volekienė	2\$000
Sylvio Ribeiro	10\$000
Gustavas Vinkšas	5\$000

Reiškia, pradžiui šiek tiek lėšų yra. Šiu asmenų pavyzdį paims ir kiti tėvai ir mokyklą finansiniu sulig išgale susėlps.

Reikia dar pažymėti, kad ši pirmą kilnų kultūros darbą fotografijas aparatas užfiksavo.

Lieka tik palinkėti Tėvų Komiteto Valdyb i sekmingai darbuotis ir vesti mū-ų vitį — vaikus prie kultūros, prie šviesesnės ateities.

Reporteris.

MOOKOS GYVENTOJU DOME!

Naujai atsidarusi Mookoje Avenida Paes de Barros N. 9 kontora „A Intermediaria“ gyventojų patogum deliai įsteigė pašto dėžutę, kurios antrašiu visi veltui gali gauti savo korespondenciją.

Praneškite savo giminėms ir pažystamiems, kad jums rašytų taip: Brasil, S. Paulo, caixa postal 1016 pavardė.

Ir jus savo laiškus ir kitoktą korespondenciją gausite mūsų kontoroje, kai po auclatinėje vietoje — Avenida Paes de Barros N.9 greta rū-ų vaitinės (Moo-ca).

Ilgai Juda vaikščiojo su 30 grašių, niekur nerado prieglaudos, kol nepasikorė.

Zauka nerado tėvynės Latvijoje, ne aužina jo tėvynė Brazilija, bet ir kitur jis, kaip Juda, neras sau prieglaudos, kol pats likimas jam neatkeršys.

Judos išdaviko vardo iš Zaukos niekas nebeštrins: pardsdavė svetimiems pačiu veidmainingiausiu budu, už-istodamas už tarptautinės masto vagis, lai už tokį niekšišką darbą jo paties sąžinės kirminas jį ir suėda.

Niekas Judai negrąsino, niekas jo nepersekiojo: jis pats pasikorė; niekas iš lietuvių ir dabar nei pirėtu nepajudins prieš mūsų laiką išsigimelį Zauką, ir jo kaip Judos, laukia toks pat galas...

Sis tas is Lietuvos istorijos

Nuo spaudos atgavimo iki Lietuvos nepriklausomybės paskelbimos.

Daug kentėję, daug ašarų ir kraujo pralieję lietuviai pagaliau savo kovos tikslą atsiekė. Spauda tapo sugrąžinta.

Bet tas buvo tik pirmas laimėjimas. Dar toli gražu ne viskas. Nors spauda buvo leista, bet Lietuva po senovei buvo rusu valdoma. Net pati spauda tik popieryje buvo leista. Tik dideliais vargais 1904 metų gale pasisekė išgauti leidimą spausdinti pirmą Lietuvoj lietuvišką laikraštį „Vilniaus Žinias“.

Atgavę spaudą lietuviai toliau pradėjo kovoti del savo teisiu dar su didesniu pasiryžimu. Ta kova turėjo pasibaigti tik tuomet, kuomet bus atgauta pilna Lietuvos nepriklausomybė.

Prie tos kovos prisidėjo tuomet visi Lietuvos luomai. Nebuvo tuomet kitokių žmonių, kaip tik lietuviai. Vienintelis obalsis — „lietuviai Lietuvai“. Ir dėka tam dangus pradėjo blaivēti.

Št i 1905 m. Lapkričio m. 21 ir 22 d. įvyksta didelis lietuvių suvažiavimas Vilniuje, kuris vėliau gavo Didžiojo Vilniaus Seimo vardą.

Į šitą Seimą suvažiavo apie 2000 atstovų iš visų Lietuvos kumpų, iš sulenkintų kraštų ir net iš įvairių Rusijos miestų, kur tik gyveno didesnis lietuvių skaičius. Tame suvažiavime dalyvavo visi, kaimiečiai, darbininkai, šviesuoliai, kunigai. Tai buvo tikras lietuvių tautos atstovų suvažiavimas, kuris ir patiems dalyviams padarė labai didelio išpūdžio. Visi matė ir jautė, kad tai yra ilgai kentėjusios, daug vargusios, daug pažeminimų pakenčiusios tautos suvažiavimas. Atrodė, kad štai, pagaliau, nukrito vergijos ir paniekinimo pančiai, kuriuos lietuvių tauta tiek metų buvo nešiojusi.

Daug buvo nutarta, daug ir gyvenime tapo pravesti, bet kova nenustojo.

Atgavę šiek tiek laisvės lietuviai pradėjo nagrinėti ir politinės nepriklausomybės klausimą.

Metai slinko. Nuo Seimo jau praėjo beveik 10 metų. Bet štai užėjo Didysis kuras. Nors jis Lietuvai padarė daug nuostolių, nors ekonominiis gyvenimas del jo sauro, tačiau lietuviai ir jį išnaudojo savo tikslams.

Kuomet rusai tapo sumušti, kuomet vokiečiai maži kreipė dėmesio į vietos politinį gyvenimą, lietuviai susiorganizavo ir pradėjo veikti. Ir štai 1917 met. rugsėjo 11 d. Vilniuje įvyksta lietuvių konferencija, kurios svarbiausias uždavinys buvo — padaryti nutarimą, kuriuo einant Lietuva turi būti nepriklausoma, demokratiškai valdoma valstybė su sostine Vilniumi.

Įvykdimimui to nutarimo gyvenimui buvo išrinkta Lietuvos Taryba, kuri penkiems mėnesiams prasliskus ir paskelbė visam pasauliui, kad Lietuva yra nepriklausoma valstybė.

Ir t. ip kova pasibaigė, tikslas liko atsiektas.

Dabar klausimas: kieno dėka tas viskas atsiektas? Atsakymas aiškus — vien tik lietuvių darbūtu ir pasisventimo dėka. Jei lietuviai tuomet nebūtų pasišvante tam darbui, jei būtų nustoję darbūtu, tai aišku, kad nutamtyto tikslo nebūtų atsiekę. Tokiu būdu čia yra dar vienas pavidys, kaip mes, lietuviai — išėiviai, turime dirbti, kad savuosius tikslus atsiekti.

Tik per pasisventimą ir darbūtumą, tik per vienybę galime eiti prie geresnės ateities.

St. P.

PAIESKOJIMAS

Prašoma pranešti kur randasi Vladimiras Bialka. Paskutinį laiką gyveno Ribeirão Prėto. Jo ieško tėvas gyvenas Villa Alpina, correio Prudente, S. Paulo.

„GARSUS“ P. P. L. C. CASTRO IR C. MIEDZIANOVSKY LAISKAS IR P. ZAUKA.

Pasirodžius „Lietuvio Brazilijoj“ (N. 25) J. Spaiiglio straipsniui „Išnaudotojų ganja“, kuriame buvo nurodyta kai kurios padarytos šunybės ponų L. C. Castro ir Miedzianowsky kontoros, tie ponai reagavo, parašydami „garsų“ savo atvirą laišką tam pačiam Spaiigliui, kurį su savo irgi „garsiu“ prierasų patalpino p. Zauka savo redaguojamam laikrašty „Garsas“ 24 Nr.

Prie atvirų laiškų rašymą ir jų talpinimą laikrašty nieko neturim, jei tie laiškai turi tik asmeniną arba nors ir visuo meninį, bet neišinantį iš padorumo ribų, pobūdį.

Perskaičius gi tų ponų atvirą laišką gaunasi išpūdis, kad jį rašė žmonės ar nepilno proto, ar visai sąžinės nustoje, ar visai netekę gėdos, ar su pilna sąmone pasityčiojimui bendrai iš visų lietuvių iš Lietuvos.

Ir iš tikrųjų. Paimkim tik kai kuriuos tame laiško išsireiskimus: „atvažiavai iš Lietuvos išbadėjęs...“ „niekišk išaukusio savo kauliško snukio...“ „pašvinkęs mėšlu dar iš tavo krašto...“ ir t. t. Ar nėra tai pasityčiojimas iš mus lietuvių? Ar nėra tai užgavimas mūsų tautiškų jausmų? Ar nėra tai prvardžiavimas bendrai Lietuvos kokiū tai badaujančiu ir dvokenčiu kraštu? Nes išėina, kad tas, kuris atvyksta iš Lietuvos yra išalkęs, išbadėjęs ir pašvinkęs mėšlu.

Ir nežiūrint ta visgi p. Zauka rado galimu tą laišką, tą pasityčiojimą iš lietuvių dėti savo laikraštin.

Ponas Zauka kur dingo tas tavo lietuviu vardas? Kur tavo sąžinė pasidėjo? Nejaugi kaip Juda už 30 grašių pardavė lietuvius tokiems ponams, kaip Castro ir Miedzianowsky, kurie netik kad išnaudoja mūsų brolius (išnaudojimo faktus pats gerai žina) ir savo redakcijoj, manau, turi daug skundų ant tų ponų), bet dargi drį-ta viešai mus šmeižti. Juk gerai žina, kas yra tas ponas Miedzianowsky ir jo sėbrai. O gal norėjai pasitarnauti Lietuvų Susivienijimo Sąjungai, kurios organo redaktorium esi, kad gavus iš jos laurų vainiką? Kaip ten bebūtų, ponas Zauka, bet žnok, kad užsiipelnei išsigimėlio ir pardsdavėlio vardą Gaila, kad esi „Garso“ redaktorium, kad užimi atakomąją vietą. Nuosirdžiai norėčiau tau, ponas Zauka palinkėti — pardavęs lietuviu pri-tdėti prie tų tavo užtariamų ponų kompanijos, nes jiems toks išsigimėlis lietuvis yra reikalingas.

Jei, ponas Zauka, dar save vadinti lietuviu, tai dedamas tokį šmeižtą ar pagalvojai, kad ir pats tuo pačiu esi apšmeižtas? neatkreipei dėmesio, kad tas laikoma ne vien į Spaiiglj, bet į visus lietuviu?

Bet tiek to... Grįžkim prie atviro laiško.

J. Spaiiglys „Lietuvio Brazilijoj“ mestus ponams Castro ir Miedzianowsky apkaltinimus parėmė faktais, nurodydamas nuskriauntųjų lietuvių pavardes ir padarytus žmonėms nuostolius. Bet kaip pasiteisino tie ponai? Be koliojimosi nė vieno žodžio apie savo pasiteisinimą. Tiesa, jie rašo: „mano (kieno?) Castro ar Miedzianowskio?) vardas dar nesuterštas policijoj...“ bet kas tam gali patikėti? Mums gerai žinoma, kad birželio m. 13 d. yra užvesta kriminalė byla apie tuos ponus polkijoj kaip tik žmonių apgandinėjimo reikulu ir gal netolima jau ta diena, kada Teismas padarys savo sprendimą pritaikindamas jiems tam tikrus Baudziamojo Kodekso straipsnius.

Bet kas tuomet bus su ponu Zauka?

L. C. Castro ir Miedzianowskio nekultūringą vietomis tiesiog šlykščią laikraščio formą paliekam jiems patiems ir toliau puostis, kaip savo „kultūros“ ir „išauklėjimo“ pažiba.

Išėivis.

TAUTIEČIAI

Skelbkites tik „Lietuvio Brazilijoj“

São Paulo Lietuvių Kronika

1) „Pietų Amerikos Lietuvis“ bankrutavo. Iš p tikimų šaltinių sužinojome, kad p. Kiršteino leidžiamas laikraštis „P. A. L.“ galutinai subankrutavo. Jau šios savaitės numeris neišėjo. Turi skolų apie 13:000\$000. Rinkėjui B. Šukevičiui alga irgi nesumokėta. Kaip girdėt ir Redaktorius p. Majus taip pat atlyginimo negavo.

2) Prof. D-ras Žilinskas vakar išvykavo Lietuvon. Linkim ponui Profesorui laimingos kelionės ir sugrįžus Lietuvon neužmirėti mus lietuvius Brazilijoje.

3) Atvyko į São Paulo naujas vargoninkas lietuvis. Praeitą savaitę atvykavo iš Lietuvos vargoninkas, kuris mano vargoninkauti lietuvių parapijos bažnyčioje ir sutvarkyti b žnytinį chorą.

4) Atvyksta muzikas Antanavičius. Liepos m. pabaigoje atvyks į S. Paulo muzikas Antanavičius, kuris mano organizuoti didžiulį lietuvių orkestrą ir chorą.

5) Kontoros patrauktos atsakomybėn. Iš oficialių šaltinių sužinojome, kad birželio m. 13 d. laivakorčių ir žemės pardavimo kontoros: Castro ir Miedzianowsky, Kiršteino, ir kitų patrauktos atsakomybėn už lietuvių išieivų apgandinėjimą ir išnuodojimą.

6) Nauji lietuviai išieiviai. Pereitą savaitę atvyko į S. Paulo naujų išieivų lietuvių sulig imigracijos biūro pranešimu apie 60 asmenų. Daugiausia — sodžiaus darbininkai iš Švedų ir Rokiškio apskrčių.

Red. pastaba. Vėliau skelbsim laikraštį naujų atvykusių lietuvių pavardes.

7) Lietuvių mokykla. Liepos m. 7 d. Tėvų susirinkime išrinkta Tėvų Komiteto Valdyba jau pasirašė lietuvių mokyklai būto nuomos sutartį. Baldams medžiaga irgi jau nupirkta. Tokiu būdu mokykla greitai pradės veikti.

„Lietuvio Brazilijoje“ Redakcijai.

Gerb. Ponas Redaktoriau,

Prašau patalpinti mano laiškelį Jūsų laikrašty „Lietuvis Brazilijoje“.

Praėjusiam nr. 24. „Garso“ perskaitęs parašytą laiška Castro ir Medzinovskio J. Spaigniui, labai pasipiktinau jų rašymu, kadangi jie neatsako į Spaignio nurodytus faktus, tik neigia visą lietuvių koloniją ir niekina lietuvių tautą kolonidami visokiais žodžiais. Mūsų redaktorius p. Zauka „Garso“ redaguodamas sakosi, kad yra tikrai lietuviai, jis tapo išrinktas mūsų visų susivienijimo lietuvių sąjungos narių redaguoti laikraštį. Taigi draugai, visi perkaite tą Medzinovskio laiską ir Zaukos prierašą tarkim visi vienu žodžiu: šalin p. Zauką iš lietuvių tarpo. Eik geriau tarnaut pas Medzinovski ir padėk jam daugiau išnaudot mūsų lietuvius Brazilijoje.

Aš pareiškiu griežtą protestą prieš Zauką ir prieš tokį laiška ir manau, kad kiekvienas mūsų draugijos narys pasakys tą pat.

Šalin lietuvių vardo nekintojai iš lietuvių tarpo, eikit niekšams tarnaut.

L. Susivienijimo Brazilijoje narys. (parašas sėka). 8-VII-1929 M. oca.

ISIDĖMĖKITE!

„Lietuvis Brazilijoje“ pavieniais numeriais galima gauti S. Paulo mieste:

Bom Retyro Rajonas

Rua José Paulino nr. 123
Elias Casoy krautuvėj
ir Luz Stoties knygyne.

Miesto Centre:

Pas laikraščių pardavėjus: ties Centraliniu paštu, palei laiptus prie įėjimo į pašią.

Largo São Bento pas pardavėją. Largo da Sé pas pardavėją, ant kėstės, kur sustoja Mocis ir Braz bondės;

Mokoje:

1.) Juodževičiaus krautuvėje. Rua Imbuaba nr. 22

2.) Podolskio Vaistinėje Av. Paes de Barros nr. 111

Villoje Bella

Pas Joną Vygėlį.

Aptieka „MUNICIPAL“

Aptiekos įvairios prekės, cheminiai išdirbiniai, mineralų vandens, parfumerija vietos ir užsienio išdirbimo

A. Gorenšteinas.

Rua Barão de 36 Itapeatinga. Telef. 4-7757

Santa Anna priemiesty

Pas Juozą Žemaitį Rua Alfredo Pujol nr. 116.

Taipgi visada galima gauti redakcijoj: Rua Visconde de Parnahyba 330-E

REIKALINGI LAIKRAŠČIO PLATINTOJAI.

Kituose S. Paulo priemieščiuose: Lapeje, Villa Anastasio, Santo Amaro, Belém ir Penha.

Taipgi reikalingi platintojai miestuose: Rio de Janeiro, Santos, Ribeirão Preto, Cravinhos, São Carlos ir Curitiba. Kas tai galėtų apsiimti administracija kviečia atsiliepti, nurodant kokį egzempliorių skaičių reikalinga pasiūti.

Platintojai gauna nuosimčius nuo parduotų numerių.

Taipgi reikalingi prenumeratos „Lietuviui Brazilijoje“ rinkėjai

Visi kas surinks 5 prenumeratorių iki šių metų galo gaus dovanų 1930 metų „Lietuvio Brazilijoje“ kalendorių, kuris šiemet bus išleistas labai įdomus.

Pusei metų prenumerata kainu ja 7\$000. Pinigus siūti apdraustais arba įvertintais laiškais, nurodant užsakiusio varda ir pavardę ir tikslią adresą, laiškus taip adresuot:

Jornal „Lietuvis Brazilijoje“ Rua Visconde de Parnahyba 330-E S. Paulo

Ponai „Garso“ Redaktorai!

Duokite faktų!

1.) Jūs rašot: „jau atkvietė buri juodvarnių, kurie čulptų mūsų sunkiai uždirbtus reišus. „Garso“ 24 N. Pasakykit, kokius juodvarnius? Išvardinkit jų vardus. Kas juos kvietė ir kada?

Vėliausios žinios

Liepos 14 d. švėntė.

Pranešimu iš Strazburgo, ten miesto valdyba nutarė švėnti Bastilijos paimimą ir pirmos respublikos paskelbimo dieną Liepos 14. Tam tikslui net asig-navo pingus. Įdomų tas, kad komunistų stovai ir pats miesto „Meris“ taipgi komunistas, protestavo prieš šį nutarimą.

—o—

Sudegė žmonės.

Liepos 9 d. naktį Paryžiui ugnis sunaikino vieną didelį viešbutį. Visiškai sudegė savininkas, jo tėvas ir 2 savininko sūnai.

—c—

Arkeologiniai radiniai Egipte.

Netoli Beiruth francūzų profesorio Snaffer ekspedicija surado tobulychias ir indus prie kurių melsdavosi egiptėnais prieš 2.000 metų. Tai svarbiausis paskutinių metų arkeologinis radinys.

—o—

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

P. VI. Eidrigevičiui. Tamstos atvirą laiską p. J. Žakevičiui gavome, bet laikraštį nepalpusim. Mūsų manymu eiti į polemiką su tokiu žmogumi, kaip J. Žakevičius, nesudaro garbės, tuo labiau, kad jis savo atviram laiske patalpintam „Garso“ turbūt ir pats nežino, ką norėjo parašyti.

Antrą Tamstos laiską p. Zaukai irgi nepalpinam, nes vis vien ji tuo nepataisysi. Mat jau jo yra tokia „natūra“ kitus šmeižti, o save vadinti darbininkų „globėju“, nors darbininkai iš jo neturi jokios naudos.

P. Z. Paskakuliui. Pinigus gavome. Aciu. Laikraštį siuntinėsim. „Pietų Amerikos Lietuvį“, daugiau Tamsta negausit, nes jis jau galutinai subankrutavo. Parašykite ką nors iš vietos lietuvių gyvenimo, už ką mes busime Tamstai labai dėkingi.

Lietuviui. Tamstos straipsnį „Quo vadis“ šitame numery del vietos stokos laikraštį nepalpinam. Sunaudosim kiek vėliau.

P. Stumbriui. Tamstos rašinį apie p. Thime darbus ir jo duodamus skelbimus laikraščiams provokuojant Fetuvių koloniją laikraštį nedėsim. Jei jis užstoja tas kontoras, kurių šunybės mes buvome iškelę savo laikrašty, tai tas yra pareiga: mat jis advokatas. Bet, kaip girdėjome, jo tuos šlamistus ne visos redakcijos priima, nors jis siūlo ir brangiai apmokėti.

2.) Jūs sakot: „dar neįsteigėt mokyklos, o jau faisistikus mokytojus pasigabent (N. 24). Susimildami, būkite atviresni paskelbkite tų mokytojų pavardes.

3.) Toliau rašot: „jau parsikvietė įvairias komi-ijas lietuvius kolonizuoti ne gyvenamose pelkėse ir pinigus sau i kišenes pyli.“ Čia irgi būkite atviri ir pasakykit, kas tas komisijas kvietė?

4.) Jūs tvirtinat: „J. Spaignys ir Spaigniukai... reklamuoja dar nešvarnes kontoras ir su jomis biznį varo.“ Būkite nuosirdūs ir paskelbkite visuomenėi, kokias kontoras J. Sp. ir Sp. kai reklamuoja ir kokį su jomis biznį varo.

Jei tai, ponai „Garso“ redaktorai nepadarysite, jei tu s „faktus“ nepaskelbsite, tai būsite melagiai ir provokatoriai.

Reikia visuomet operuoti faktais, bet ne tuo kas ant seilės papuola.

„L. Br.“ beadradarbis.

Suėmė komunistus.

Bulgarijoj, kalnuose ties Lulin policija suėmė 80 komunistų, kurie slaptaime susirinkime ruošė planą generaliniam streikui Rugspiučio 1-ai dienai. Tą dieną komunistai ruošia padaryti generalinį streiką visame pasauly.

—o—

Sprogimas laive.

Ties Cadiz įvyko ispanų laive „Millet“ sproginas. Iš komandos 6 užmušti ir 6 sužeisti.

— —

Statyba katedros truko beveik 600 metų ir tik šiemet užbaigta.

Pradžioje 14 amžiaus Prancijos karalius Karolis IV perkėlė savo gyvenamą vietą į Pragą tikslu čia padaryti antrą Paryžių. Tarp kitų jo planų buvo sumanymas pastatyti Pragoje katedrą. Tam tikslui jis pasiuntė su planais architektorių Mathias de Arras. 1344 metais Karolis IV padėjo kentinį katedrai akmenį.

Katedra turėjo būti 120 metrų ilgio, 60 pločio su penkais bokštais ir labai gražiam stiliui.

Bet netrukus Mathias mirė ir daugumoje žuvo planai. Vėliau pasiėmė statybą vokiečys Peter Parler, bet jau sulig savo planu, grynai gotyško stiliaus. Mirus Parlerui darba tęsė jo sūnus. Kilus religiniam karui Johan Hus'ui vadovaujant, katedros statyba sustojo visam šimtmečiui. 1539 metais pradėjus darbus, ugnis sunaikino didesnę parėniamų darbų dalį ir vėl statyba sustojo. Po to pradėjo statybą du vokiečiai architektoriai ir pastatė beveik svarbiausį bokštą. Bet kilus Trisdešimt metų Karui, darbai vėl sustojo.

Visi eilė karalių po to pradėdavo darbo tęsinį, vienok atirasdavo kliūtys ir sutrukdydavo.

Ir tik šiemet jau tikros Čekijos vyriausybei pasisekė darbus baigti. Katedra vadinasi Šv. Veit'o vardu. Jos bokštai aukštesni už Hratezin stieba, ką miesto centre. Grynai g tiško stiliaus. Užbaigus šią statybą viso miesto gyventojai reikiška nepaprasto džiaugsmo. Katedros pašventinimas įvyks šį rudenį.

Lietuvos Konsulatas S. Paulo igijo žemės sklypa lietuvių mokyklai.

Šių metu Liepos 9 dieną Lietuvos Konsulats Brazilijoje. D-ras Petras Mačiulis gavo oficialų raštą iš P. Radiono Podolskio, kuriame pranešama, kad lietuvių mokyklai yra paskirtas Villoj Bella žemės sklypas veltui visam laikui. Greitu laiku bus padaryti ir visi notarialiniai dokumentai.

Nors Rodion Podolsky nėra lietuvis, bet ponui Matui Ivanauskui, kuris tą villa reprezentuoja, išaiškinus jam lietuvių kolonijos kultūrinį stovį, jis sutiko lietuviams padėti ir žemės sklypą 15x50 metrų gan geroje vietoje paaukavo.

Kaip teko patirti, Lietuvos Konsulatas, gavęs notarialinius dokumentus, tuoju imsis mokyklos statybos darbo, kad jau ateinančiais metais Vasario 16 dieną padaryti tos mokyklos pašventinimą ir atidarymą.

Manoma pavadinti savo nuosavą mokyklą Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Vytauto vardu, nes ateinančiais metais kaip tik sueina 500 metų jubiliejus nuo kunigaikščio mirties.

Villoje Bella jau yra daug lietuvių įsigiję žemės sklypų ir todėl ateity ten susidarys gan nemaža lietuvių kolonija ir jau turės savo nuosavą mokyklą.

SKAITYKITE IR PLATINKITE „LIETUVI BRAZILIJOS“

NEPAPRASTA BYLA ČEKOSLOVAKIJOS

Žmogaus mėsa, sako, skani, ypač išvirta ar paspirta.

Pasirodo, kad žmogėdžių esama ne tik Afrikoje ir Australijoje; jų yra ir Europoje, ir ne kur nors apie Urąlą ar Kaukazą, bet pačiame Europos vidury. Žinia apie žmogėdžius Europoje jau prieš dvejus metus aplėkė visus kraštus, bet visos baisenybės paaiškėjo tik šiomis dienomis.

Gegužės mėn. 22 d. Kišau mieste, Čekoslovakijoje prasidėjo didelė tų Europos žmogėdžių byla. Kaltinamųjų suole atsidūrė visu vietos čigonų kolonija. Visi tie čigonai kaltinami tuo, kad zudydavo žmones ir valgydavo nužudytųjų mėsą. Teisme paaiškėjo šiurpi tiesa. Kaltinamieji prisipažino, kad žmogieną valgė iš bado, sako, ji buvusi skani, ypač išvirta ar paspirta.

Kaltinamųjų žmogienos ēdiniu yra 19 čigonų; jų tarpe dvi moterys, kurios gamindavo iš žmogienos maistą. Žmones zudydavo tik gaujos dalis, o plėšimuose dalyvavo visi. Lavonus išdarinėdavo ir virdavo tik moterys, o valgydavo visi: ir seniai, ir vaikai, ir vyrai ir moterys. Žmonių zudymu kaltinamieji čigonai užsiėmė jau keletą metų. Iš viso jie nužudė ir suėdė keliolika žmonių. Tačiau, visos nuikaltimas išėjo aiškėn paskutiniu laiku.

Kaltinamuosius teisia prisiekusiųjų teismas. Surašant kaltinamąją medžiagą, buvo sunaudota 450 kiogramų popierio. Liudininkų išaukta apie 100, daugiausia čigonų, bet su jais sunku susikalbėti, nes moka tik čigoniskai ir kiek vengriškai. Del to teismui teks šią nepaprastą bylą uagrineti gana ilgai.

Centro de Autos Usados

Turi visada pardavimui Ford ir Chevrolet karus žmonems ir prekinius sunkvežimius

Kainos nuo 600\$000

Pirkite prekinį automobilį, visada gausite pelningą darbą

Parduodame ir iš mokėtina.

Rua Arouche nr. 7 A. S. Paulo

Telephono nr. 4-0214

Lietuviams Žinotina

Šį mėnesį VILLA ZELINA pradeda sklypų pardavimą. Kaip teko patirti svetimtaučiai jau iškalno registruojasi, kad užimti viloj geresnes vietas. Galima manyti, kad mūsų žmonėms susivėlinus, teks tenkintis blogesniais sklypais.

Visi lietuviai, norintieji VILLOJ ZELINA sklypus užsipirkti ir ne likti paskui kitų, gali registruotis „Lietuvius Brazilijoje“ redakcijoje Rua Visconde de Parnahyba N. 330-E, to pat gatvė, kur Imigracija. Registruotis galima dienos metu ir vakarais, kasdien iki 8 val. vakaro. Visi užsiregistravusieji išanksto iki dienos atidarymo sklypų pardavimo, turės galimybės užimti Villoj Zelina geresnes, artimesnes vietas. Norintieji gali jau dabar išanksto apžiūrėti ir sklypus vietoje.

UŽINTERESUOTI PASISKUBINKIT.

MEKSIKOS REVOLIUCIJOS AUKOS

4000 žuvo, 11,000 sužeistų, materialiai nuostoliai siekia 50,000,000 dolerių.

Meksikos karo departamentas pasakė naminio karo, kurs prasidėjo š. m. kovo 4 dieną, pasekės. Trumpai apibūdus jos taip atrodo: 4,000 žuvusių, 11,000 sužeistų, materialių nuostolių žaliai padaryta 50,000,000 dolerių sumoje. Vien geležinkelų atstatymams atsieis 10,000,000 dolerių.

PAVASARIS.

Po šaltos žiemužės,
Po speigų didžiųjų,
Saulutė snižo,
Ir ramu gražu.

Paukšteliai sodneliuos
Lizdus sau dabini;
Seselės darželiuos
Lyseles gamini.

Pievos jau žaliuoja,
Miškai oš' linksniau,
Rasa sidabruoja
Rytai vis daugiau.

Broliai linksmučiai
Aria, sėja jau,
O derlinga žemė
Duos vaisių tuoju.

Ir visur tik mirga,
Sodnuos ir laukuos...
Bitės paukščiai čirba —
Kavojas zieduos.

O! kaip tenai linksma,
Kaip ten malonu!...
Toj mūs tėviškėlėj
Kaip ramu, ramu..

St. Krašauskas.

J. V. Tėvūnas

Vargai dėl meilės

Pietus pasigaminę ir pasi tipinę tą dieną nieko jau nebedirbome, vien tik išėjome ant žolės sėdėdami miško pavėsyje ir gerėjome guntis grožiu; ta diena buvo mūsų laimės šventė.

Atėjo ir naktis, o mes dar lauke sėdėjome ir kalbėjome širdį žavinančiais žodžiais, kalbėjome apie savo gyvenimo tikslą ir apie savo ateitį. Tarėmės susitaupyti kiek pinigų, išvykti kur į didelį miestą ir ten užimti kokią tarnystę, kad ir valdiškoje įstaigoje ir gyventi sau laimingai. O po mano tėveliuko mirties tikėjome grįžti į tėvelio rūmus ir paveldėjus jo didžiulį turta tikėjome visu mėnesį labai padaryti daug gero.

Toj mažoj grįtelėj išgyvenome su Albertu laimingai apie tris metus, dirbome miške ir kitur ir uždirbome neblogiausiai, išpradžių buvo kiek surkoka, gaudavome gerokai nuvargti, bet vėliau pripratome ir nuovargio nejautėm ir buvome patenkinti, nes lygiai abu mylėjome trūšą ir vargų nebijojome. Džiaugėmės visados savo meilės žiburėlis besigerėdami, džiaugėmės vienas kitu ir buvome labai, labai laimingi.

Ir šandien atstenu: mes toj grįtelėj apsigyvenome liepos mėnesio pirmą dieną, nuo tos dienos prasidėjo mudvieji nevaržomoji laimė, nuo tos dienos pamylėjome tą ramybę kupiną bakūžėlę, tad kitaip atidėkoti likimui nesugebėjome kaip kas met tą dieną iškilmingai vesti.

Tais metais ji pasitaikė kaip tik sekmadienio dienoje. Šeštadienio vakare ankščiau grįžome nuo darbo, priskynėme dailių gėlių, triobelę išpuošėm kaip įmanydami ir kaip sugėbėdami ir vėliau mes patys taip pat pasipuošėm švariais rūbais, ir laukėm rytojaus dienos.

Sekmadienio rytą, vos saulutė pasirodė, mes atbudom ir pilni džiaugsmo sveikinom vienas antrą ir buvome laimingi kaip niekadės.

Lauke gamta tą dieną buvo labai puiki; pasidžiaugę savo trobele ir padėkoję vienas antram už prabėgusį meilės grožį, skubiai valgėme pusryčius ir rušėmės pasivaikščioti.

Iš kiemelio išėję pažvelgėm lig sėdėtą į savo bakūžėlę ir iš mudviejų sielos veržėsi kažkas tokio nesuprantamo; dekingi buvome tai bakūžėlei, kuri mums tris metus teikė daug laimės.

Kiek pasivaikščiojus, prie pat miško ant pievelės atsisėdom. Ir čia pradėjome kalbėti apie naujus klausimus. Aš tuomet tariu:

— Albėrtuti, man taip gera su tavim gyventi, taip esu tau dėkinga, kad išgelbėjai mane iš tėvo nuobodžios malonės, jau tris metus išgyvenome, o aš vis negaliu atsidžiaugti tavimi. Tik retkarčiais užsina man mintis ir klausiu savęs: „argi visados gyvenime vieni? Albertas mano suprato, tad pradėjome kalbėti apie kūd kių auginimą ir jų auklėjimą. Ir turiu tau, sūneli, pasakyti, kad ten tą dieną aš likau tavo motina, o Albertas tavo tėveliukas.“

Buvome nepaprastai laimingi, tik galia, kad džiaugtis taja lime jau mudviem neteko: ta valandėlė laimingiausių gyvenime buvo paskutinė valandėlė.

Pritrūko Leonora kvapo, priiminimai gubio gausiai širdį, ji valandėlę tylėjo, o Vytutis į ją liūdnai žiūrėjo, galėdamas, kad neturi tėveliuko. Leonora kiek atsikvėpusi pasakojo toliau:

Saulutė buvo jau pasikėlusį ankštai ir stipriai kaltint pradėjo pasikėlėme mudu nuo vietos ir čijoje į didesnį pavėjų su tikslu dar pasėdėti po didėju medžiu.

Bet staiga išėjo iš miško nepažystamas žmogus prisitūpęs pie mus ir norėjo užvest kalbą.

Mudu su Albertu pašokome iš vietos ir narėjome eiti į savo bakūžėlę, bet neapsėjome, net šis žmogus žaibo greitumu svistėjo iš bonkatės su kyščius į mano akis, aš suklykiau nesavų balsu nes skyčėi i peklisškai degina, ir išgirdau netolimoje ke'is šūvius, jūtau, kaip nuvirtu kažkas po mano kojų ir aš skausmų bei bėgimo išgėčio nugalėta susmukau kniupščia ir į u nieko nejautau daugiau...

Kaip ilgai buvau be sąmonės, nežinau, tik atsibudusi supratau jog esu ligoninėje... ten ir tėveliuko balsą pažinau..

Jaučiu tik kad mano tėveliukas verkė, it kūdikis, bet aš už baisią skriaudą man padarytą nemokėjau dėkoti ir nemokėjau atleisti, nes jis buvo, lyg pamata išgrįves visą mano laimūžės bokštą, jis suardė del tuščios savo garbės mano džiaugsmingąjį gyvenimą, tik ašaros sunkėsi man iš akių.

Iki išgydė sūneli, gulėjau ligoninės patale net kelis mėnesius, atsibodo man ten labai, aš troškau ko veikiau pasiilau suoti ir eiti savo Alberto gyvo ar negyvo ieškoti, bet iki galutinai nepasveikau neleido manęs.

Ku anet gydytojas pranešė, kad esu jau visai sveika, meldė mano tėveliukas, kad grįščiau į jo rūmus, bet aš atsisakiau nuo jo malonės. Siūlė tėveliukas man ir pinigų del pragyvenimo, bet aš ir to atsisakiau, prašiau tik gydytojas, kap paliuosuoti mane, kuomet nebūs tėveliuko prie manęs, nes troškau, kad jis nematytų kaip išnyksiu iš čia, nes negalėjau jo balso girdėti.

Ačiu jam, jis mano meldimą iš klausė, išleido mane nakčia iš ligoninės, kad niekas nematytų. Jis išvedė mane ant žvirto kieto vieškelio, įdavė man savo lazda, kurią štai ir dabar tebeturiu, įdavė truputį pinigų svarbiems atsiikimams, užkabino terbą ant kaklo, kur galėčiau gautą žmonių pasigailėjimą paslėpti.

Atsisveikinau su gydytoju ir išėjau...

Kuomet išgirdau čiulbančius paukštelius ir medžių ošimą, supratau, juk jau rytas ir juk esu patekusi miškan, tad galvojau į kur galėčiau pasukti, kad kokiu nors būdu papulti į tą vietą, kur dabar esame. Aš troškau ateiti į tą pušinėį ir surasti nebegyvą savo Albertą ir ant jo lavono beverkiant numirti. Bet klaidžiojau veltui... Susiikdavau kelyje ir žmonių, jų klausdavau, bet niekas tokios vietos nežinojo.

Galų gale kaž kaip nuklydau nuo vieškelio, eiti buvo labai sunku, tankiai

turėjau pargriūti patekdama ar į duobę, ar ant kupsto, o vėliau ir visai kello netekau; ėjau per dirvas ir pievas..

Rudens laikas buvo šaltas, lietus dulkė, aš visa peršlapusi virpėjau..

Klajojau, laukiau kokio žmogaus malonės, kad išgelbėtų mane iš sunkios padėties, bet veltui, laikas slinko, aš vargau nesuprasdama ar diena ar naktis, o žmonių niekur nesitikau.

Galų gale kažką įsisvajojusi nejutau, kaip patekau į kaž kokią liekną, kojos pasinerė vandenyje, aplinkui mane visur buvo klampų, sužėlusios žolės pluto linko, jau nebežinojau net iš kurios pusės atėjau.. O vietoje stovėti buvo pavojinga nes kojos smego vis giliau ir giliau. Atsidaviau likimui pamanydama, kad gvybė nėra jau taip brangi man laimės nebetekusiai, pasiskyrčiau vieną kryptį ir tiesiog žengiau drąsiais žingsniais į priekį.

Toj valandytėj pasigirdo tolimas mergaitės balsas:

— Sustokit tamstyte, prigersite, ežeras čia!

Aš kruptelėjau ne dal mirties pavojaus, bet del netiketo mergytės šauksmo, ir staiga sustojusi atsigrėjau į tą pusį, iš kur balsas atplaukė pas mane.

— Eikit, eikit tiesiai į mane — vil pasigirdo tas pats švelnusis mergytės balsas, aš paklausiau ir su dideliu vargu išėjau į krantą.

Čia mergytė pribėgusi sugriebė mane už rankos, ir pasodino ant žolės.

— Kur tamsta gyveni? Ir į kur eini? — klausė mergytė.

— Niekur, gerutėli, aš kol kas negyvenu, — atakiau jai, — ir taip pat nežinau nei į kur einu, nes pasiiluosavau iš ligoninės nustojusį regėjimo ir klajojau kol gvybė tarnauja man..

Mergytė paėmus mano ranką tarė: aš noriu tamstai pagelbėti, eisiu tėvelio prašyti, kad Tamstą priimtų į namus. Pasakius tuos žodžius pabučiavo mane ir vėl tarė: Eikim!

(tąsa seka)

Pasaulinės žinios

v Buvusio čempiono nesmagumas.

Gene Tunney, buvęs pasaulinis bokso čempionas, susilaukė nesmagumų. Kuris laikas sukiui serga j una žmona, čia tūla gyvenašlė Fogarty patraukė teisman reikalaujama 500,000 dolerių atlyginimo neva uz suvedžiojimą. Gyvanašlė paskelbus, kap garsusis kumštiniukas pažadėjęs ją vesti, ji del to atsiskyrus su antruoju vyru, bet paskui jis vedęs kitą. Sens cinė spauda džiaugias pagavus tokią naujieną ir buvusio čempiono vardą valkiuja po mėšlynus.

Rumunijoj revoliucija.

Iš Bukaresto pranešama, kad šio mėn. 7 d. ten revoliucionieriai norėjo padaryti mieste sukilimą tikėlo nuvesti esamą valdžią ir paskinti į sostą kunigaikštį Karolį. Bet sukilimas nepasisekė. Suareštuota apie 200 kalinukų.

Anglijos Karalius Jurgis V vėl susirgo.

Pranešimu iš Londono Karalius Jurgis V sunkiai susirgo. Vykdamas gydytis sadarė Valstybės Tarybą iš 6 asmenų, į kuria įeina: karalienė, ministris pirminukas Mac Donaldas ir Londono arkivyskupas. Ši Taryba priiminės visą valdžios veikimą.

Popierio pramonė.

Visoje Brazilijoj yra 22 popierio fabrikai su kapitalu 176 tūkstančių kontų (virš 20 milijonų dolerių). Į metus išdirba apie 60 milijonų kilogramų. Dirba tuose fabrikuose virš 5,000 darbininkų.

S. Paulo serga daug žmonių.

Ligoninėje „Santa Casa“ birželio mėnesį ligonių buvo 1066, iš jų mirė 89. Taip gydėsi ilgesnį laiką 3924. Vienkartinų didesnių gydymų — 11,217. Mėnesnių 9997, iš viso ligoninę aplankė 262000 žmonių. Visi ligoniai buvo gydomi veltui.

Tai tik tiek vienoj ligoninėj.

Lietuvos izde perteklius.

Valstybės izdo pajamos per pirmuosius keturius mėnesius sudarė 126.559.032 litų, o išlaidos 81.567.679 lit. Tuo būdu perteklius gegužės m. 1 d. sudarė 44.991.353 lit.

Kaunas gyuoja 900 metu

Šiais metais sukanka 900 metų, kai Kauno miestas tapo įsteigtas. Jubiliejų paminėti manoma kitamet su Vytauto sukaktuvių minėjimu.

Jaunimo klausimu.

Šiais laikais jaunimui daugiau skundžiamasi, daugiau reikiama užsivylimo, negu vilčių ir pasitenkinimo. Vyresnieji kaibose ir raštuose šaukia: jaunuomenė ne tokia, kokie mes buvome jaunystėje, ji ne taip rėdosi, ne taip šoka, ne taip žaidžia, kitas dainas dainuoja; negu mes; šių dienų jaunuomenėi trūksta idealizmo, už pagyrimo žodį parduoda savo tautinius ir religinius įsitikinimus; šių dienų jaunuomenė nemylī Lietuvos, nei lietuvištos.

Kad aukščiau pasakytuose žodžiuose yra daug ir kurdios teisybės, su tuo sekąs mūsų gyvenimą be abejonės sutiks

bet kad vien peikimais ir barimais jaunimą sulaikytume nuo blogo, o įstatytume į gerą kelią, labai abejotina. Jaunimui turim suprast ir ent prie jo su meile su tikslu jo entuziazmą. Jo širdį ir valią nukteipt į gerą pusę, kad iš to būtų nauda jam pačiam ir visuomenei.

Jaunatvė,—anot F. A. Vuillermet, tai amžius, kuriame atiskleidžia borbai akiračiai, paauksuoti tekandios gyvenimo saulės šviesa, žadančių ilgai patverti; tai amžius, kuriame viskas yra įdvasinta pavasario žavesiu, ir kuriame gyvenimo tauprumas pasireiškia gyvenimo spalvomis, tai amžius kilnių entuziazmų, didingų užsimojimų ir dosnių aspiracijų, kai dvasia atsivoria didžiausioms idėjoms, širdis didvyriškoms jausmams, valia — pastangoms, kovai, dos-

numui; tai, pagaliau, amžius, kuriame jaučiamas neišvengiamas reikalas žengti pirmyn, veikti, kilti, kurti, atsidedti, pasiaukoti."

Teisingai kai kurie kaltina vyresnius, ypač tėvus, kad mūsų jaunimui trūksta lietuviškumo, tautos reikalų ir aspiracijų supratimo. Juk dauguma mūsų tėvių ir mamų moka vien lietuvių kalbą, su savo kūdikiais ir vaikais tik ta kalba tesusisneka. Pirmus meilės ir paguodos žodžius kūdikiai ir vaikai išgirsta iš motinų lūpų lietuviškai. Ir Dievą garbinti pirmiausia mokomi lietuviškai maldai. Del ko gi vėliau dauguma mūsų jaunuomenės lieka slapukais, sarmatinasi lietuvių, sarmatinasi ir pačių savo tėvų? Pri pirti lietuviškai kalbėt rausta ir kankinasi vos sugebėdami atsakyti į klausimus, dumia, kur akys neša, kad tik to-

VILLA 15 de NOVENBRO

(STOTIS 15 DE NOVENBRO. E. F. CENTRAL DO BRAZIL.)

Sklypai prie pat stoties, aukšti, klimatas ir padėtis geriausia. Puikūs vaizdai. Puikios gatvės. Susisiekiamas gelžkelio ir automobiliais su S. Paulo miesto centru. Vaziavimas iš m. centro trunka tik 30 minučių. Vieta puiki apsigyvenimui, jau turi daugybę pastatytų namų ir nrolat statosi. Čia pat šviesos įrengimai. Sklypai tinka: namams, daržams, ir paprastiems namukams. Statyba nepriklauso miesto zonai. Namelį galima statyti iš visokios medžiagos ir visokių formų. Žemės kaina prasideda nuo 4\$000 už ket. metrą, išmokėtina! nuo 35\$000 į mėnesį, be nuosimčių per 5 metus su rankpiuogiais 2 mėn. Norintiems apžiūrėti sklypus visata duodame automobilį, užtenka tik pranešti raštine

Savininkas: — Cel. Damaso de Sousa Pinto

Kompromisieris: — Antonio Gaffrée Ribeiro

Raštine:

Rua Libero Badaró 40
3-ias aukštas salė 1

telefonas 2-3981
São Paulo

Nevralgija ir nervų suirimas

pranyksta priėmus tik du gabalėlius

Cafiaspirina

Kuri be to dar suteikia visam organizmui pilną jo sveikatos stovį.

A Cafiaspirina yra geriausia priemonė iš visų esamų vaistų.

A Cafiaspirina rekomenduojama nuo galvos, dantų, ausų skaudėjimo, nevralgijos, reumatizmo, nuo nemiego ir t. t.

Šoferių mokykla

Geriausia ir seniausia šoferių mokykla. Turi visus reikalingiausius įrankius tam kad trumpame laike išmokinti kaip męgėjus taip ir profesionalus šoferiauti

Profesorai žinovai. Išduodami atestatai: Kaina prieinama.

Lietuviams nuolaida, už 500 milreisių visi dokumentai ir apmokinimas. Pinigus galima mokėti trimis ratomis.

Rua Almeida Lima 187
Telef. 9-0513.

Skyrius Moochoje, kampas Tacuarey Telef. 9-0459.

liau nuo lietuviškos draugijos.

Ir kodėl taip yra? Gyvenam toli nuo Lietuvos. Ją atskiria jūros-marios, plūčios valstybės. Jaunoji karta gyvenama čia turi mažai gerų pavyzdžių, mažai gauna gerų žinių. Visos žinios apie Lietuvą semia iš vyresniųjų lūpų — nupasakojimų. Ir ką gi jaunoji karta dažniausia girdi? Apie vargą ir skurdą, apie klatulių ganymą, sausos duonos plūtų ir medžio klumpes. Tame ir glūdi visa bėda, kad dauguma vyresnių nemoka išaiškinti Lietuvos praeities jos baudžiamos svetimiems ir praveist linijos tarp tos praeities ir dabarties. Girtupklavimas, laikraščių neskaitymas, ir kiti žemi įpročiai stuma mūsų jaunimą nuo pačių tėvų, nuo mūsų veikimo, nuo lietuvištos.

Todel kaip tėvai rūpinasi savo vaikais, taip ir mes vyresni privalom rūpintis jaunimu. Kaip tėvai baigdami savo gyvenimą palieka vaikams savo sunkiai uždirbtą ir sutauptą turta bei palaiminimą jų gyvenimo kelionėn, taip ir mes, vyresni turim palikti savo veikimo turta ir vadovybę jaunuonių rankose, o taip pat ir mūsų giliausią troškimą kloties ir laimės.

Vieton tuščių ir verksmingų raudu, kad mūsų jaunimas negeras, iškrikęs, eikim į jo eiles ir jį organizuokim, o jį lengva suorganizuot ir palaikyt, kur yra atsidedusių ir suprantančių jo dvasią vadovų. Reikia ir tam tikrų priemonių bei alygų prilaikyt jaunimą. Kur sportas, pasilinksminimai, muzika daina, ten nūdien matom jaunimą. Sudarykim tokias sąlygas, o pauatysim, kad jaunimas bus naudingas ir sau ir visuomenei.

[G.]

J. R. Indėnų rāsė Amerikos Kontinente

Indėnų rāsė, galima sakyti, davė pradžią Amerikos pusrutulio istorijai. Pirmą negu išsivystė dabartinė civilizacija, pradėdant nuo Canada ledynų iki Patagonijos, Amerikos Kontinente gyveno indėnai, gerai organizuoti, ir net daugelis jų pasiekė aukšto išsivystymo laipsnį. Kai dėl kilmės šių primityvių žmonių, tai yra kelios nuomonės.

Poligamijos, Darvinišmo garbintojai, tvirtina, kad indėnai, čia pat ir atsirado. Ji monogamijos pasakėjai, pripažįstantieji pirmuosius tėvus, Adomą ir Jėvą, o taipgi Rojų tvirtina indėnus pirmiau gyvenus Sibire ir per Beringo sąsiaurį persikrausčius į Ameriką, per Aliaską.

Kaip ten nebūtu buvę, o indėnų rāsė vaidina svarbų vaidmenį Amerikos kontinento istorijoje sudarydami daugelį savo civilizacijos „tribus“. Aztekai Meksikoje o Inkas Peru buvo vieni iš pirmųjų atsikė aukščiausio progreso, sudarant taip vadinamą prieš Kolumbinę Amerikos civilizaciją.

Prieš atvyksiant Amerikon Genujų admiralui ir įkibsiams savo nagais, Aztekai ir Inkas sudarė dvi dideles indėnų imperijas, gerai organizuotas ir gerai besivystančias.

Iki šių laikų dar randama daug liekanų tų laikų civilizacijos ir Amerikos

muzejai pilni skulptūros ir kitų dailės šakų liekanų, kurios puikiai nušviečia tą kultūros laipsnį, kurį tų laikų Inkas ir Aztekai buvo pasiekę.

Fernando Cortez Ispanijos ekspedicijos vadas išlipo Meksiką, pasisavino šalies viešpacio titulą ir su savo skaitlinga kari omene sunaikino Aztekų imperiją Guatimozit, paskui Inkas Aztekų karalins, po geroiško priešinimosi taipgi krito kovose.

Pizarro, antras ispanas su savo ekspedicija išlipo Peru ir sunaikino Inkų imperiją, duodamas pradžią didžiulei ispanų kolonijai.

Menkiausiam kultūros laipsny buvo tai dabartinės Brazilijos indėnai. Dauguma jų nežinojo visai naujų frankių ir naudojosi tik nusmailintu akmenimi. Brazilijos indėnų tautelės, Tupys, Tapuias, Caribas ir Nu Arnaks skyrėsi nuo kitu tinginavimo pamėgimu. O todėl, kad nedirbo, tad ir neprogresavo. Gyveno iš medžioklės ir žuvininkystės, o dėl to reikėjo menkiausio triūso.

Bekolonizuojant Ameriką ir indėnai pradėjo įsiziūrėti į tuos naujus, stebėtinus jiems dalykus ir pamazų pradėjo vienyti, įsiliėti į ateivių tarpą, tuo būdu sudarydami naują tautinę šalies tipą.

Vienok nepaisant amžių kultūrai, nepaisant, kad visur kultūros ir progreso ranka pasiekia, yra dar Amerikos Kontinente indėnų, gyvenančių savo protėvių paliktu primityviu gyvenimu.

(Bus daugiau)

Linksmoji Valanda

Pamokino.

Vienas ponas, nusisamdęs sau tarną, pasakė jam:

— Savo įsakymus aš mėgstu sakyti trumpai, o tu jau pats turi suprasti, ką ir kaip reikia daryti. Pavyzdžiui, jeigu aš pasakysiu: „arbatos“, tai tu privalai tuoj atnešti man ir pieno, ir sviesto, ir ir visa ko, kas prie arbatos reikalinga; arba pasakysiu aš „skustis“ tai tu duok rankšluostį, vandens, muilo, veidrodį, skustuvą ir t. t.

Pasilinko trys savaitės. Ponas buvo visą laiką patenkintas savo tarnu.

Vieną dieną staiga ponas apsirgo ir, pasikvėtęs tarną, trumpai įsakė:

— Gydytoja!

Tarnas išėjo ir grįžo tik po kelių valandų. Supykęs ponas klausia:

— Kur taip ilgai buvai?

— Daug tarėjau darbo, atsakė tarnas. Užėjau pas daktarą, paskui į vaistinę, paskui aplankiau kunigą, užbėgau pas karstadirbį, nuo jo turėjau eiti į kapines... Dariau taip, kaip tamsta įsakėi.

Nusispiovė ponas, ir nuo to laiko visuomet jau pasakydavo savo įsakymą pilnai ir tiksliau.

Garbė ir dovanos.

Per karą prieš palapinę, kur buvo garstus generolas Skobelevas, krito prieš artilerijos sviedinys. Netoli stovįs sargybinis kareivis nenusiminė, bet pribėgęs pagriebė rūkstantį sviedinį ir įmetė upėn. Visa tai regėjęs gen. Skobelevas priėjo prie kareivio ir paklausė:

— Ar žinai, ką tu dabar padarei?

— Taip, pone generale!
— Tu išgelbėjai mano gyvybę!
— Nel aš išpildžiau savo pareigą.
— Už tokį darbą es noriu tave tinkamai apdovanoti. Pasirink pats ką nurėtum, ar 100 rublių, ar sidabro kryžių?

Kareivio būta žyduko. Pagalvėjęs paklausė:

— Pone generale, o kiek tas kryžius kainuoja?

— Nors ten sidabro yra tik už kokius 5 rublius, bet juk garbė tam, kuris ji nešioja.

— Tai geriau, pone generale, duokit kryžių ir 95 rublius — nutarė žydukas.

Palauks.

Tamstą turi penkiasdešimt tris metus ir manai vesti aštoniolikos metų Jaunę? Juk ji per jaunai!

— Tai tiesa. Tad palauksiu dar porą metų, kol ji išaugs...

Pasitarnavo

— Sūneli, uždek mano pypkę — turė senukas duodamas prikimštą tabakos pypkę. Vaikutis greit nubėgo pas židinį ir įmetė pypkę į žirijas.

— Ar jau uždegei? — paklausė sugryžtantčio vaiko.

— O, jau liepsnoja — šypsodamas atsakė vaikas.

SVARBU

NAUDINGA!

Kiekvienas S. Paulo miesto gyventojas lietuvis gali lengvomis išsimokėjimo sąlygomis įsigyti nuosavybės plotą ir namą.

Daugelis lietuvių jau gyvena nuosavybės namuose ir nemoka pragaištingo buto nuomos mokesnio, o jeigu moka, tai dar įnašus už savo nuosavybę, krauna turta — taupo.

Jeigu Jūs dar savo ateitimui neapsirūpinote gal per neapsižūrėjimą arba per nežinojimą — dar nevelu.

Kreipkitės į naujai atsidariusią kontorą

„A INTERMEDIARIA“
Avenida Paes de Barros nr. 9 Mooca.

gausite tiksliausias žinias ir nurodymus, kur pirkti geri usosė S. Paulo miesto dalyse žemės sklypus be namu arba su namais ir lengviausiomis išsimokėjimo sąlygomis.

A Intermediaria

Avenida Paes de Barros nr. 9 Mooca.

(prie užsisukimu bondžių ir autobusų — greit rusiškos vaistinės)

Laikšakis: A. Intermediaria S. Paulo Caixa postal 1016

LAIVAKORTĖS GERIAUSIOMIS Salygomis S. Paulo

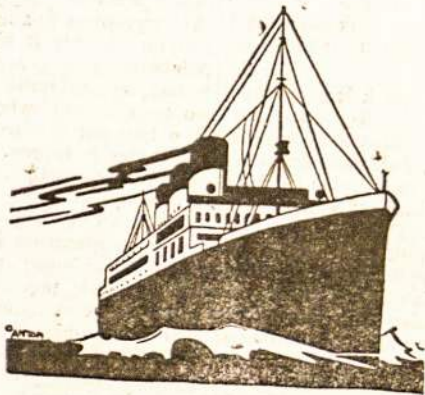
Reikalaukite savo gimines iš Europos tik patikrinate Agencija FRIZZO. Jiui 30 metų atlieka sažiningai keleivių gabenimo darba. Tik ši agencija greit atgabena keleivius iš Europos ir išrupina šamadas, o taip pat greit pergabena į Europą. Neuzmirškite.

Casa Bancaria J. Frizzo & Cia

(Patikrinta Brazilijos valdžios.) Yra geriausiai garantuota ir randasi prie Luz stoties.

Rua Mauá 207 São Paulo

Taip pat čia atliekama visos bankinės operacijos. Teisinguma visų operacijų garantuoja 100:000000 kapitalas idėtas į valstybės banką

Reikalingas šoferis - mechanikas

ir
keleta seimų

į gerą fazendą Linijoj Sorocabana. Kreiptis kasdien nuo 11 iki 1 v. ir nuo 5 iki 8 v. vakaro.
RUA TABATINGUERA 114.

EDUARDO

SIUVAMOS MAŠINOS «SINGER»

50 štukų, su 1, 3, 5 ir 7 stalčiais. Turime mašinų siuvėjams ir batusiuvams, kojinių ir rankinių, parpuodame naujas ir varlotas. Gerumą garantuojame 2 metams. Kainos pigiausios. Užsikite į mūsų krautuve:

„A Rainha das Machinas“

didžiausia S. Paulo.
Rua Piratininga, 122 telef. 9-0235. (Braz) Bond's: Mooca ir Bresser.

OI, KAIP ŠALTA!

Mezginų fabrikas „MORRO VERMELHO“

Ši mėnesi žymiai sumažintomis kainomis parduoda megstas suknelės, sijonus, viršutinius marškinius, „fufaikas“ vyrams, moterims ir vaikams.

Prekės geriausios, kainos pigiausios! Pasirinkimas didžiausias iš viso S. Paulo.
Pardavimo skyrius:

Rua 25 de Março, 152 — Tel. 2-1343

NAUDOKITES PROGA!

DIDELĖ SEMESTRO LIKVIDACIJA

A ORIGINAL TEL. 2-2138.

CASA PELIKANO

Rua General Carneiro, 68
MATRIZ

Rua General Carneiro, 56
FILIAL

Didžiausias batelių ir skrybelių pasirinkimas likviduojant kainos pigiausios.

Aplankykit mūsų krautuves, o tikrai pigiai pirksit
NICOLAU ASSAD & IRMÃO

SPAUSTUVĖ „BIRŪTĖ“ priima ivairius spaudos darbus
RUA VISCONDE DE PARNAHYBA 330 E

TAUTIETI! SKUBĖKI!

Dar nevēlu įsigyti geriausiomis sąlygomis nuosava žemės sklypa su namu geroje ir pramoningoje S. Paulo miesto dalyje, kur jau apsigyveno keletas šimtų Lietuvos piliečių-seimų.

AV. PAES DE BARROS, 9
casa 3 (Mooca) Greita rasų aptikimas.

Matas Ivanauskas

Gerb. „Lietuvio Brazilijoj“

Platintojų praviečioje prašau atsiskaityti už parduotus laikraščius.

Pinigų siusti: São Paulo Rua Visconde

de Parnahyba 330 E
Administracija.

Reikalinga panelė

Mokanti rašyti rašomąja mašinėle į raštine.

Kreiptis į gatvę Dr. Almeida Lima
187

Patariam negaisti.

Brangų laiką taupykim, nes prabėgęs jis negrįsta; turtais dėl senatvės reikalingas, o sutaupyti jį galima tik išsigijus nuosavą pastogę tad neatidėliojant pirkit žemės nors sklypa, nes šiaip turite daug nuostolių mokėdami brangią nuomą už vargingą neįvarų butą, už tuos pačius nuomos pinigus galite išsimokėjimui gauti nuosavybę, kurioje gyvenat niekas neragos ir neturėsite šeimininko, kad ir mokėtėte, bet nežinai o tik 90 mėnesių ir mokėsite sau į kišenį, nes nuosavybė su dileliu pelnu apsimokės ją parduodant su laiku.

Mūsų villos, kaip „Jardim popular“ „Buenos Aires“, „Villa Kristyna“, ir kitos apgyvenimui labai patogios, prie pat Rio de Janeiro plento, apylinkėse gražios žemės gera. Be to, auto, velnių vežimė, ja gyventojus iki bondės N. 6 (per 8 minut).

Žemė nebrangi, mėnesius mokėsime nuo 15 mil. iki 60 mil. be jokių užstatų.

Mūsų Villų savininkai duoda visiems ir statybų medžiagą, už kurią moka tik po tiek, po kiek gali mokėti sulig savo uždarbio, pinigų iš kalno taipgi įnešti nereikalaujama.

Kiekvienoj villoj mūsų jau yra gyventojų. Villoje „Jardim Popular“ yra jau ir vaikų pradžios mokykla. Pagaideujama, kad pirkėjai patikrintų mūsų parduodamas žemes ir dokumentus, kurie yra tikri, apgavysčių nėra jokių. Savininkai visus p žadus vykdo sąžiningai.

Paskubėkite, piliečiai, iki dar nevēlu, kol dar vietu liuosų yra.

Sekmadieniais ir šiaip šventadieniais apžiūrėti sklypas prašome važiuoti bondė N. 6 Penha. Vieta išlipimo, kuomet bondė sukasi atgal, ir čia keliolikai žingsnių nuo išlipimo vietos yra kontora su užrašu: „Sociedade Popular“ N. 44.

Susikabėsite lietuviškai, rusiškai, lenkiškai ir braziliskai. Kontoroje malonokit klauiti Ipolito Barauskio.

Niekam nepatariam pirkti žemę neapžiūrėjus ir nepersitikėjus.

Su pagarba
I. Barauskis.

TAUTIECIAI! Visi skaitykite ir platinkit didžiausią Brazilijoj lietuvių savaitinį laikraštį „LIETUVIS BRAZILIJŲ“.

FOTOGRAFIJA

Bernardo.

Kas nori gerai nusifotografuoti ir turėti savo atvaizdą gražiai padarytą, teina fotografijų įstaiga

Rua São Caetano 103

Rusų brangakmenių ir laikrodžių magazinas, buv. POVILO BURĖ

Avenidoj São João 163
Šalia kinematografo Avenida.

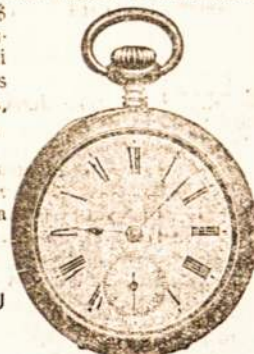
Pirmu pataisymui ivairiausius laikrodžius ir kitus daiktus su garantija už mažą atlyginimą. Taip pat parduodų budilnikus nuo 14\$000 ir laikrodžius Omega nuo 65\$000. Be to turimų pardavimui plunksnakočius firmos Everda. Kliento ir kit.

Su pagarba

ANDRIUS

JONORATU

ŠNY.

Kas norite

graziai ir stipriai pasiūtų rūbais dėvėti, prašau visus lietuvius užsisakyti kostiumus pas mane.

Neseniai atvykęs iš Lietuvos. Lietuviams darau didesnes nuolaidas kalbu lietuviškai, lenkiškai, rusiškai ir portugališkai.

Avenida Rangel Pestana 109, prie Braz. stoties

Antanas Žalkauskas.

D-ras Koloman Rēdey.

CHIRURGAS — DENTISTAS

Gydo ligonius be skausmų, stato dantis ir atlieka kitus darbus.

Kainos prieinamos

Rua Ypiranga, 69.

São Paulo.

CASA EDMUNDO

Visi reikmenys ir medžiaga batusiuvams ir odos išdirbimui dirbtuvėms išdirbinas visokių rūšių aulelių.

Edmundo Leitner

Rua Anhangabahú, 26 - S. PAULO

(apačioj S. Bento tilto) telep. 4-8251
Kalba vokišku.

CASA FARD

Visų Europos valstybių pinigų keitimas. Laivakortės už nigią kainą geriausių ir greičiausių laivų į Lietuvą, Rumuniją, Čekoslovakiją, Rusiją, Austriją ir kitas valstybes
Rua 15 de Novembro, 80
(priešais Kavos biržą) - SANTOS

JAU METAS UZSIPRENUMERuoti

„Lietuvio Brazilijoj“ antram šių metų pusmečiui.

Kaina pusei metų — 7\$000
1 Lietuvą ir kitas šalis — 12\$000

NESIVELUOKITE!

Visi lietuviai privalo skaityti „Lietuvio Brazilijoj“ o niekad nenubodaus išėivijoj.

Dr. Elias Kair.

GYDYTOJAS

Bendra klinika ir akių ligos. Baigęs mokslus S. Amerikoje, Konstantinopoly ir medicinos fakultete S. Paulo mieste.

Praktikavęs ilgą laiką Sirijoj ir Parizij.

Priėmimas

Rua Florencio de Abreu, 74.
sobr. Telef. 2-6177. Residencia
rua Almeida Franca 258 Telf. 11955.

REIKALINGOS

Panelės turinčios praktika klijuot popiero maišukus.

Kreiptis spaustuven.

Rua Visconde de Parnahyba 330 E

JORNAL LITHUANO

LIETUVIS BRAZILIJOS

GARSININKU SKURDAS.

Kai „Garso“ reiktis ir tariamasis darbininkų „vadas“ su savo pagalbininkais skursta kūniškai, tai ne paslaptis ir nieko stebėtino.

Bet kai ši visa „chebra“ pradėjo skursti moraliai ir tuo moraliu skurdu baigia apkrėsti netik Susivienijimą Lietuvių Brazilijoj, bet nori, kad tas moralis ir materialis skurdas apimtų visą Brazilijos lietuvių koloniją — nieku būdu ilgiau tylėti negalima. Reikia pagaliau pastatyti prieš visuomenės akis tąjį moralį ir materialį „garsininkų“ skurdą pilname jo nuogume.

Pereit is metas „Susiv. Liet. Brazilijoj“ prysaky atsistojus Zaukai ir jo kompanijai užsispirta leisti „Garsas“, anot Zaukos, organas vienintelis darbininkų reikalų gynėjas. Labai viliojantis, pasakysis, gražus tikslas. Ir, žinoma, daugelis mūsų darbininkų tikėjosi ką nors gero sulauksią tiek iš „Garso“, tiek iš paties Susivienijimo.

Bet visi šios rūšies „apaštalai“, visi dvasiniai ir medžiaginiai suskurdę darbininkų „gelbėtojai“, lygiai ir Zauka, pradėjo darbą nuo savo įprastos, pigios taktikos — šmeižti visus, kas neina su jais kartu, arba net kritiškai atsiliepią apie jų darbus. Ir taip „Gar-a“ — eina pilnas šūkavimų: Draugai, darbininkai! priešas mums peilį galanda, rengiasi mums širdį perkrositi! Vienybėn, draugai! Į kovą, į kovą be gal! Štai, aplink jus provokatoriai, išnaudotojai! Kaupkim savo jėgas, kovokim, kovokim!... Ir taip iki šių dienų: tušti šūkavimai pluoštai melagysčių nelemto šmeižto straipsniai tik ir sutinkama „Garse“.

Tas pat ir paties Susivienijimo vadovybėje... Ir iš tiesų, tokiose aplinkybėse darbininkui nieko daugiau nelieka, kai sugniaužti kumštį, nusigriebti ginklą ir mušti visus, ant ko tik „Garsas“ pyksta, visus tuos, kurie nedainuoja nudavę Zaukos ir C-o dainelę.

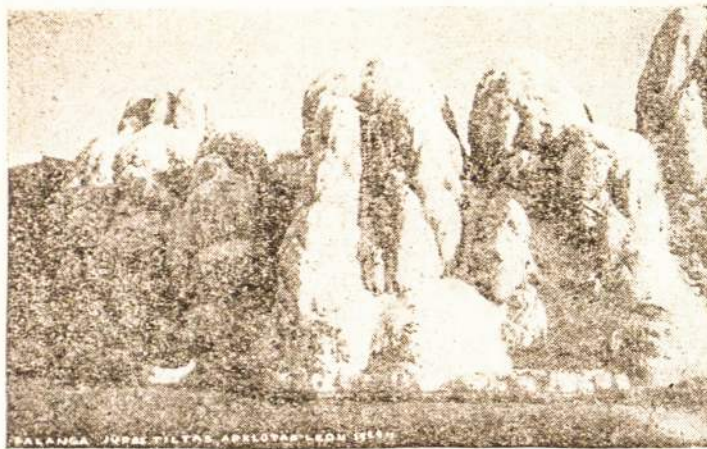
Tuo tarpu „Garsas“ ir Susivienijimo vadai turėjo dirbti visai kitokį darbą, jeigu jau jie darbininkų reikalų gynėjais būtų ištikrųjų.

Užuot tuščius šūkavimus visuomenėi laižius, užuot provokacijas ir melus talpinus, „Garsas“ privalo narinėti savo skiltyse dabartinio lietuvių darbininkų skurdo priežastis, statyti žmonėms prieš akis jo pragaštingas pasekmes ir greta rodyti iš to išeitį.

Ir tuo pat metu Susivienijimo organams organizuoti savišalpos kasą, ligonių slaugymo istaigą, darbo ir informacijų biurą, mokyklas, vieną kitą amatininkų sąjungą, steigti savo dirbtuves, kad ištikrųjų darbininkai galėtų kurti sau geresnį rytojį. Taip dirbant būtų tikrai darbininkų reikalų gynimo darbas. Būtų visuomenės ir darbininkų masių pritarimas. Visų akys būtų nukreiptos į tą naudingą darbą.

Ką gi ištikro veikė Zauka ir C-o per tą brangų laiką ir ką veikia šiandien? Kuo užsiima „Garsas“ ir kodėl taip stropiai ir niškiškai gina Zauka savo pozicijas, šaukdamas taip, lyg iš tikrųjų už jo pečių būtų visa kelių tūkstančių jo vieninciu armija?

Kol kas matoma iš Zaukos ir jo sėbrų darbu, kad visą savo sunkiąją ir lengvąją artileriją, visą savo pamazgyną, patį laikraštį „Garsas“ ir „Susivienijimo Lietuvių Brazilijoj“ vardą naudoja tik asmeniškiesiems interesams. Zaukai asmeniškai svarbu, kad gyvuotų „Garsas“, nepaisant kokia jis n.št. gultų Susivienijimo izdui. O todėl ir Susivienijimo

Jūros tiltas Palangoj praeitą žiemą.

visas veikimas kreipiamas vakarėlių rengimo krypimi, juk tai lengviausias darbas tūn išgyti, kad apmokėti „Garso“ deficitus.

Nieko negalima būtų turėti prieš tai, jeigu žmogus šį tą užsidirba be jokių fizinių ir net proto pajėgų. Bet kada Zauka ir C-o laikraščio „Garsas“ pagalba ir „Susivienijimo“ vardu taipgi uždariauja lengvu būdu ir tą uždaryj paslepia nuo savo „avelių“, o kitus atvirai dirbančius bauriausiai koloja — nieku būdu negalima tylėti.

Niekam nepaslytis, kad p. Zauka „Garse“ visada skelbdavo ir skelbia, kad gieda: „Darbininke, jeigu tau reikia laivakorėjų, ar žemės sklypelį nusipirkti — už ik „Garso“ repakcijon — mes tik vieni darbininkų reikalus giname ir tau visa veltui nurodysim“. Žmonės beabejo eina, o „garsininkai“ veda pirkti laivakorėjų, ar nurodo kur pirkti sklypus. Iš ko geri žmonės tie Zaukai ir C-o pamano nevienas. Kai tiki šventieji tarauji veltui darbininkams...

Bet tuo tarpu, nei vienas darbininkas nežino, kad tie „apaštalai“ patylo mis gauna už atvestas avelis ir laivakorėjų kont rą po 258000 nuo kiekvienos šiel s laivakortės. Gal netiesa, — pasakys p. Zauka? Ne, vyruti, tai man paliūdi jo pati kontora, kuri joms po 258000 mokojo ir apert to davinėjo gerus skelbimus. Kur kur, bet čia „darbininkų gynėjai“ neisistiktel... O tuo t rpu jus tylit, šiaudulūšiai, nedrįstat apie tai visai prisipazinti net savo organizacijai!

Tai nu. Pardavinėjama žemės sklypai prie S. Caetano. Garsininkai ir iš ten gaudavo patylo mis mėnesines „almužnas“ neva laikraščio „leidimui“. Bet apie tai „šukšt“ nė sept kam nors iš savo „avelių“ garsininkai. Gal ir čia pomas Zauka sušoks, vi-a gerkle: — melagiai provokatoriai! Ne, vyruti, ne melagiai ir ne provokatoriai, kai Tamsta, jei rasi m tai faktus.

Šį jūsų biznelį taipgi yra kam paliūdyti. Ir nemanykite, kad mes pykome už tai, kai jūs. Ne. Jeigu vertai pasidarbavote — gavote atlyginimą. Ir kas gi tokio. Mes tik viena sakome: kodėl slepiatės net nuo savo organizacijos narių tokiais uždarbėliais, kodėl kitus melagingai dergiate, o patys ypatingai palinkę?!

Gal visuomenėi bus įdomu susipažinti su motyvais „garsininkų“ pykčio, kurį jie paskutiniu metu įpatinę atidėję lieja ant „Lietuvių Brazilijoj“, ant konsulo, ant Spaiiglio ir t. t? Tik susimildami, skaitytojai, nemanykit, kad „Garsas“ tai daro iš didelės „meilės“ prie darbininku. Ne. Motyvai šit kurie: Neperenai viena laivų agentūra,

„susipažinusi su „Lietuvių Brazilijoj“, kaip stambiu rindu laikraščiu, nutarė savo reklamas, užuot talpinus menkame „Garso“ lapely — talpinti „Lietuvių Brazilijoj“. Ča „Garsas“ nustojo vieno stambaus kliento ir, žinoma, dvidešimt penkinų „darbininkų reikalų gynėjai“. Iš čia ir išėjo ypatingas „Garso“ pyktis, tiek ant „Lietuvių Brazilijoj“ tiek ant visų, kas jame bendradarbiauja. Na, bet kuo gi čia kaltas „Lietuvių Brazilijoj“, jeigu jis ištikrųjų didelis ir įdomus laikraštis, o „Garsas“ — tik keturi murzinai atspausdinti su milijonu korektūros klaidų puslapiu ir dar pilni visokių šykštynių? Tiesa, Zauka r jo kompanijonai nukentėjo. Bet žmonės, kurie laivakortes perka, anapui. Priesingai, jeigu patys biure pirk is laivakortes, be Zaukos tarpininkavimo, gaus dar kokias dvidešimt penkine pigiau. „Lietuvių Brazilijoj“ tų „almužnų“ neima. Ir Zaukai patartina savo pesakymą Spaiigliui „Garso“ 24/23 nr.: „Nieku gyvu neimanoma tas, kad jis reklamuodamas nemazgi „griešnas“ kontoras, kaip ir jo pirkiamasias, darytu tai vltui. Mes manome ir šisme įsitikinę, jog Spaiigylas už savo spaiiglišką patarnaviną dar šį bei tą gauna“. Na jau būk ramus, Zauka! Ir nematuok sulig savęs, kai buvai pratęs už „patarnaviną“ darbininkams imti dvidešimt penkines. Ties, dabar negaun, bet ko pykti ir niekėšik i meluoti per spaudą ant nekaltų žmonių, jei toks idealus. Antras motyvas Zaukos ir C-o pykčio šit kuris. Kaip aukščiau minėjau „garsininkai“ gaudavo „almužnas“ iš žemės sklypų pardavėjų prie S. Caet no. Konsulatui iškelus mokyklų organizavimo klausimą, tos žemės savininkai, kur gyvena apie tris šimtus lietuvių šeimynų, pasiūlė lietuvių mokyklai ir paaukio žemės sklypą, ant kurio beabejo tu jaus bus pradėta statyti lietuvių vaikams mokykla. Bet per tai nustojo garsininkai „almužnos“, kurią seniau gaudavo. Na, sakykit, gerbiamieji skaitytojai, ar didelė skriauda padaryta lietuviams, gavus veltui žemės sklypą mokyklai statyti?

O kaip gi reagu j i tai Zauka? Jis sako, „Keip Spaiigliui vyks čia su bizniais, ar greit jis „pasatys“ lietuvišką mokyklą dviejuose „lovanuotuose“, „lietuvių platinti“ sklypuose... tuo tarpu sunku kas tiklesnio numatyti. Bet greičiau iš tų šiaudų nebus grūdų“. Į šitą pigią pykčio paliėjimo frazę galima tik tiek teatsakyti: Greičiau beabejo stovės čia mokykla, negu p. Zauka taps darbininkų „viešpačiu“ ir nuves juos į šios žemės „rojų“. Ir dar: nakties apuokai, šalin nuo

kelio lietuvių švietimo ir kultūros darbui!

Iš šių ir kitų panašių motyvų, kur šitkiu ar tokiu būdu pradėjo užtrukti Zaukai ir C-o pasipelnymo karvutė, kai pradėjo jie aiškiai jausti, kad neužligo gali žemė išlysti iš po jų kojų, atvykus Lietuvos konsului Brazilijon ir pradėjus, iš vienos pusės, griežtai ginti nuskriaustų žmonių reikalus. o iš kitos pusės eiti prie organizavimo lietuvių mokyklų ir kitų istaigų lietuvių išveivų reikalams aprūpinti, — šis „Garso“ elementas užuot ėjus ranka rankon prie bendro naudingo darbo — atsistojo su Zauka pryaky, griežton „opozicijon“, turėdami galvoj savo asmeninius interesus, ir dar kad pateisinti iki šiol savo moralinio skurdo ligą prieš tuos, kurie bent kiek jiems tikėjo.

Dabar keletu žodžių noriu atremti paskutiniame (24) „Garso“ numeryje pluoštą melų, kuriuos „Garsas“ primedamas Spaiigliui, — taiko Lietuvos konsului.

„Garsas“ skundžiasi, kad per „Lietuvių Brazilijoj“ provokuojamas Susivienijimas, vadinant jį komunistais ir revoliucionieriais. Į tai atsakau: taip — vadai komunistai ir revoliucionieriai. Buvasis Susivienijimo Centro Komiteto pirmininkas S. Vienzindis tik ir užsiimėjeja komunistinių šlamštų platinimu S. Paulo lietuvių kolonijoj. Yra dar keli jo pasekėjai. Ponas Zauka taipgi prarūgęs socializmu ir jeigu būtų progos — pirmutinis pasiskelbtų komunistų komisarų kad ir tame pat S. Paulo. Jūsų visos „chebras“ darbai rodo ir tvirtai tokias esant, ko dar gimatės savo įsitikinimų? Vionok nevelkite į savo tarpą Susivienijimo varda. Nes narių tarpe dauguma nenori jūsų „dievams“ tikėti. Jie stojo kaip į nepravimą, kultūrinę ir ekonominę lietuvių darbininkų organizaciją. Bet jūs juos apvilėte iškišę savo „ragučius“. Ar galite jūs ką gero duoti čia išveivijoj su savo teorijomis lietuviui darbininkui? Jūs tušti šauksmai, tuščias darbas, pragaištingas lietuvių darbininko mulkinimas ir sulaukymas nuo jo ekonominio ir kultūrinio vystymosi šioje šulyje. Jūs — paikš visam, kas gali naudos duoti lietuvių kolonijai Brazilijoj. Jūs duobkasiai darbininko gerovės ir lietuvių vardo Brazilijoj!

Ar ilgai dar tekis laikys Susivienijimo nariai savo organizacijos prysaky? Ar ilgai dar jiems leis organizacijos pinigūs naudoti šlamšpalaikio „Garsas“ leidimui?

Metas Susivienijimo nariams praregėti, nulaukti Zaukos ir C-o viešpatavimo ragu, ir daryti tai, kas ištikrųjų lietuviams darbininkams naudingas, kas vestų darbininkus prie geresnės ateities.

Nemalonu rašyti tokias temas spaudoje; užimti vietą laikraštyje atremimu nelemtų darbų, vienok paskutiniai „garsininkų“ darbai versta verčia atidaryti akis tiems, kurie bent kiek dar jais tikėjo, be to, kad skaitančioji visuomenė gėdų objektyviai su jais susipažinti ir tarti galutiną griežtą nenaudėliams pasmerkimą.

K. S e n i ū n a s.

12.000.000 dolerių palikimas labdarybės tikslams.

Miręs lord Revelst ike paliko testamentą sulig kurio savo turta 12 milijonų dolerių paliko pasicirdamas ligoniūnams, našlaičių ir vargšų prieglaudoms ir kitokiems viešos pagaus ir labdarybės istaigoms. O dalį savo turty paliko tų istaigų tarnantųjį savišalpos kasoms, kuriose istaigose jis savo gyventina direktoriavio. Gražus pavyzdys kitiems, turtooliams, tik dėja maža kas iš jų ir mirdami parodo savo duosnumą.